ПАХТА ТЕРИМИГА ШАЙЛАНИНГ!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

13 йил чиқиши

№ 168 (3396).

28 АВГУСТ ЯКШАНБА 1966 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

Л. И. БРЕЖНЕВ ВА Н. В. ПОДГОРНИЙ КИЕВДАН ЖЎНАБ КЕТИШДИ

КИЕВ, 27 август. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари Л. И. Брежнев ва СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний бугун Киевдан жўнаб кетишди.

Борисполь аэродромида Л. И. Брежнев билан Н. В. Подгорнийни КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи Секретари П. Е. Шелест, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Украина ССР Министрлар Советининг Раиси В. В. Шчербицкий, Украина ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Д. С. Коротченко ва бошқалар узатиб қолдилар.

Л. И. Брежнев ва Н. В. Подгорний Киевда бўлган вақтларида халқаро паррандачилик виставкасини бориб кўрдилар. Бу виставка паррандачилик бўйича XIII жаҳон конгресси чақирилиши муносабати билан очилган эди.

БУГУН ШАХТЁРЛАР КУНИ

„Қора олтин" бойлигини яратаётган шавкатли шахтёрларга шон-шарафлар!

ҚИШЛОҚ МАДАНИЯТИ ЯНАДА РАВНАҚ ТОПСИН

Қишлоқларимиз жамолига бир боқинг. Революциядан илгариги қолоқ, кўримсиз, хароба жойлар ўрнида кўркам, обод ва гўзал социалистик қишлоқлар, янги шаҳарчалар бунёдга келган. Владимир Ильич Ленин қишлоққа маданиятнинг кириб бориши коммунизм ғалабаси учун зарур бўлган замин яратишда энг муҳим проблема деб ҳисоблар эди. Коммунистик партия улуғ доҳимиз Владимир Ильич Ленин кўрсатмаларига амал қилиб, совет қишлоғини социалистик асосда ўзгартиришда катта ишлар қилиб келмоқда. Бутун мамлакатда бўлганидек, республикамизда ҳам Совет ҳокимияти йилларида қишлоқ хўжалиги социалистик негизда қайта қурилди. Бу эса қишлоқларимиз қиёфасини, деҳқонлар меҳнатининг характерини тамомила ўзгартириб юборди.

КПСС XXIII съезди, партия Марказий Комитетининг март ва май Пленумлари қишлоқ меҳнаткашларининг маданиятини ошириш ва турмушини яхшилаш соҳасида улкан вазифалар қўйдилар. Партия, совет ва жамоат ташкилотлари ана шу программ тадбирларни амалга ошира бориб, оммани ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш, унинг маданий даражасини ошириш ва меҳнаткашларнинг турмушини коммунистик асосда қайта қуриш соҳасида анчагина ишлар қилдилар. Бу давр ичида қишлоқларни обод қилиш, янги посёлкалар, коммунал маиший бинолар қуриш, мактаб, медицина, маданий-оқартув ва болалар муассасаларининг тармоқлари беқиёс ривожланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлиб ўтган IV пленуми қишлоқлар маданиятини янада юксалтириш тўғрисидаги масалани муҳокама қилиб, республика партия ташкилотлари олдида турган вазифаларни кўрсатиб берди. Пленумда қишлоқда маданият сўнгги вақтларда ривожланиб бораётганлиги алоҳида кўрсатиб ўтилди. Буни областимиз мисолида ҳам ёрқин кўриш мумкин. Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», Янгийўл районидаги Ленин номли, Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда», Бекобод районидаги Ленин номли колхозларда ва бошқа кўпгина хўжаликларда, қишлоқ ва посёлкаларда янги ҳаёт — коммунистик турмуш тараққий этмоқда. Бу ерларда меҳнаткашларнинг маданий турмуш кечиришлари, илм-фан, техника янгиликларидан баҳраманд бўлишлари, маданий дам олишлари учун доимо ғамхўрлик қилинмоқда. Қишлоқларда мактаб, касалхона, магазин, маданият саройи, клуб, кутубхона, спорт майдонлари, медицина муассасалари, ҳаммом, турли маиший ва коммунал шохобчалар барпо этилган. Колхозчилар ва совхоз ишчилари кўркам ва обод уйларда яшамоқдалар. Қишлоқ жойлари, хонадонлар тўла электрлаштирилган. Деярли ҳамма уйларда радиоприёмниклар, телевизорлар ишлаб туради. Колхозчи ва совхоз ишчиларининг қўл меҳнатини енгиллаштириш, турмуш шароитларини янада яхшилаш юзасидан кўпгина ишлар қилинмоқда.

Бироқ шуни айтиш керакки, областимизнинг ҳамма колхозлари ва совхозларида, қишлоқлари ва посёлкаларида, район марказларида меҳнаткашларнинг маданий турмуш кечиришлари, қишлоқлар маданиятини юксалтириш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида етарли иш олиб борилмаётир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми кўрсатиб ўтганидек, қишлоқда маданий ҳаёт, қурилиш суръатлари колхоз ва совхозларнинг иқтисодий ривожланиш даражасидан орқада қолмоқда. Партия комитетлари қишлоқларда аҳоли яшайдиган пунктларни комплекс тарзда қуриш, маданият моддий базасини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш, қишлоқ меҳнаткашларига маданий ва маиший хизмат кўрсатишни яхшилашда маҳаллий Советларга, касаба союз ва комсомол ташкилотларига, хўжалик ташкилотларининг раҳбарларига тегишинча талабчанлик қилмаётирлар.

Пленум барча партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, министрликлар, идоралар, колхоз ва совхозлар ҳамда бутун жамоатчиликнинг диққат ва эътиборини КПСС XXIII съездининг қишлоқда маданий турмушни қатъиян яхшилаш масалаларига қаратди. Пленумда қабул қилинган қарорда 1966—1970 йилларда қишлоқларни қайта қуриш, маданиятнинг моддий базасини мустаҳкамлаш ва кенгайтириш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқиш ва уларни амалга ошириш вазифаси қуйилган. 1970 йилгача хутор системасини асосан тугатиш, барча қишлоқ аҳолиси яшайдиган пунктларни қайта қуришни тамомлаш, ҳамма жойда водопроводи, канализацияси, электри, гази, радио ва телевизори бўлган, зарур маданий-маиший муассасаларга, паркларга, боғларга, обод кўча ва йўлларга эга бўлган шаҳар типидаги замонавий посёлкалар бунёд этиш — республика партия ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир. Ўзбекистон ССР Госстройи, Қишлоқ хўжалик министрлиги, область ва район ижроия комитетлари зиммасига район марказлари, қишлоқ посёлкалари қуриш бош планларини ишлаб чиқиш ва яқин икки йил ичида лойиҳа-смета ҳужжатларини тузиб чиқишни тамомлаш юзасидан шошилинч чоралар кўриш вазифаси юклатилди. Бош планларни ишлаб чиқиш вақтида қишлоқларни комплекс тарзда қуриш ва ҳар бир жойнинг ўзига хос хусусиятларини ва қишлоқ меҳнаткашларининг ўсиб бораётган талаб ва эҳтиёжларини ҳисобга олиш зарур.

Қишлоқда қурилишнинг ишлаб чиқариш-техника базасини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш, уларни зарур механизмлар билан таъминлаш, маҳаллий бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни ривожлантириш, айниқса районларда ғишт заводлари қуриш, колхоз ва совхозларни пишиқ ғишт билан таъминлаш ғоят муҳим вазифадир. Марказий Комитет Пленуми янги беш йилликда уй-жой ва коммунал қурилишига алоҳида эътибор берди. Бу вақт ичида қишлоқ жойларида камида 14 миллион квадрат метрдан иборат уй-жой майдонлари фойдаланишга топширилади, 750 минг квартира газлаштирилади. Аҳоли яшайдиган ҳамма йирик пунктларда 1967 йилнинг охиригача ҳаммомлар қурилиб ишга туширилади. Пленум 1970 йилгача қишлоқларни ёппасига электрлаштириш, камида 12 минг километр электр линияларини ишга тушириш, барча колхоз ва совхозлар, қишлоқ жойларни электр билан таъминлаш вазифасини қўйди.

Янги беш йилликда қишлоқларда йўл қурилиши, телефонлаштириш, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш, озиқ-овқат ва саноат моллари билан таъминлаш, умумий таълимни яхшилаш, маданият ўчоқлари барпо этиш, физкультура ва спортни ривожлантириш, меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш ва уларга маданий-оқартув хизмати кўрсатишни яхшилаш соҳасида кўпгина ишлар амалга оширилади.

Қишлоқда маданиятни юксалтириш — умумпартия, умумдавлат ишидир. Бу масаланинг муваффақиятли ҳал этилиши ғоят муҳим социал вазифа бўлиб, қишлоқ билан шаҳар ўртасидаги жиддий тафовутларни бартараф этишда, қишлоқ аҳолиси турмушининг моддий ва маданий даражасини оширишда олға томон катта қадам ташланган бўлади. Пленум қарорларини изчиллик билан амалга оширайлик.

ЯНГИЙЎЛЛИК МЕХАНИЗАТОРЛАРНИНГ АҲДИ

Янгийўл областимизнинг юқори ҳосилли районларидан бири. Янгийўлликлар деҳқончилик маданиятини ошира бориб, район бўйича гектаридан 30 центнердан хирмон кўтариб, Ватан омборига 63 минг тонна «оқ олтин» тўкамиз дейишаяпти.

Бу улкан вазифани бажариш янгийўлликларнинг эзгу нияти. Бу ерда пўлат отни бошқаришнинг ипидан игнасигача тўла билиб олган ажойиб кишилар бор. Уларнинг номи бутун мамлакатга тарқалган. Валинтин Тюпко, Турсуной Охунова, Турсуной Раимова, Фикрет Сакиршаев, Қозоқбой Ризаев ва бошқа ўнлаб пўлат от чавандозлари шу ерда ижодий меҳнат қилишади.

Янгийўлликлар бу йил ёмон ишлашмади. Ҳозирнинг ўзидаёқ тарозини босадиган ҳосил тўпланиб қўйилди. Пахтакор ва механизаторларнинг бутун диққат эътибори шу даладаги ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмасдан уюшқоқлик билан тезроқ йиғиштириб олишга қаратилган. Ўтган йили Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз билан «Октябрь 40 йиллиги» колхози аъзолари йиғим-теримни уюшқоқлик билан ташкил қилишиб, бир куннинг ўзида ғалаба рапорти беришга муваффақ бўлишганди. Бу йил бундай хўжаликлар сони янада кўпаяди. «Интернационал», «Партия XXI съезди», «Москва», «Октябрь 40 йиллиги», Навоий номли колхозларнинг ҳаммаси 9—10 октябргача планни бажариш мажбуриятини олдилар.

— Мўл ҳосил етиштиришнинг асосий йўлларини, — дейди «Партия XXI съезди» колхозининг раиси Аҳмаджон Ғаффоров, — ўрганиб олдик. Энди биз пахтани тез ва тоза териш маҳоратини эгаллашимиз керак. Ана шундагина хирмонимиз янада баракали бўлади.

Раиснинг бу фикри жуда тўғри. Терим уюшқоқлик билан ташкил этилган хўжаликгина пойгада биринчи бўлиб ғалаба рапорти беради.

Яқинда янгийўллик механик ҳайдовчиларнинг слёти бўлди. Бунга салкам бир минг киши қатнашди. «Зангори кема» капитанлари бирин-кетин сўзга чиқиб теримни қисқа муддатда ўтказиш ҳақида ўзларининг фикрларини баён қилдилар. Сўзга чиққан механизаторлар мўл ҳосил тўплашда қандай меҳнат қилишган бўлса, йиғим-теримда ҳам ана шундай тер тўкиб ишлаяжакларини айтдилар.

Кўп ва тез териш юзасидан бир-бирларини мусобақага чақиришди.

Донгдор механик-ҳайдовчи Турсуной Охунованинг сўзи залдагиларнинг ҳаммасини тўлқинлантириб юборди. У ҳар бир кишини теримда фаол қатнашишга даъват этди.

— Мен, — деди у, — тўрт боланинг онасиман. Шунга қарамай теримдан четда қолмайман. Ғайрат қиламан. Мавсумда 200 тонна пахта териб бераман.

Минбарга ёшгина қиз кўтарилади.

— Акалар ва опалар, бу йил кўп йигит-қизлар механик-ҳайдовчилар мактабини тамомлаб келишди. Сафларингиз кўпайди. Мен ҳам анчадан бери турсунойчи бўлишни орзу қилардим, — дейди Ўлмасой Тўхтамуродова, — мақсадимга етдим. Механизаторлар тайёрлаш мактабида ўқиб келдим. Бирга ёнма-ён ишлаймиз. Мен ҳам сизлардан қолишмасликка ҳаракат қиламан. Кунига 4—5 минг килограммдан «оқ олтин»ни «зангори кема» билан териб олишга сўз бераман.

Тўғри, бизнинг «Партия XXI съезди» колхозининг ерлари машиналар учун унча қулай эмас. Сой-адрлардан иборат. Шунга қарамай машина теримини икки сменада ташкил қиламиз. Ҳосилимизнинг ярмидан кўпроғини машиналар ёрдами билан териб оламиз. Ҳозир биз пайкалларни теримга тайёрлаяпмиз. Бегона ўтларни юлиб, ўқ ариқларини, уват четларини текислаяпмиз. Бутун кучимиз машиналарнинг равон ишлашига қаратилган.

Сўзга чиққан механик-ҳайдовчилар мавсумда юз, юз йигирма тоннадан пахта теражакларини айтишади.

Янгийўллик механик-ҳайдовчилар слётининг қатнашчилари областимиз илғор механизаторларининг мурожаатини бир оғиздан маъқуллашди. Улар оққўрғонликлар сингари ишлаб, 63 минг тонна пахтадан 32 минг тоннасини машиналар ёрдами билан териб олишга аҳд қилдилар. Янгийўллик механизаторлар йиғим-теримга тайёргарлик кўришни кучайтириш, дефолиацияни ўз вақтида, сифатли ўтказиш, ҳосилни тезроқ етилтириш, шунингдек терим кампаниясида ишни икки сменада ташкил қилиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиладилар.

М. ҒОЗИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Суратда: слёт қатнашчиларидан бир группаси.

«ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАР ТАЙЁР

БЕКОБОД («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Ҳозир қайси ерга борманг колхозчилар, азамат механизаторлар ўзлари етиштирган мўл ҳосилни ёғин-сочинга қолдирмай қисқа муддатда тезроқ териб олиш иштиёқида ишлаётганликларини кўрасиз. Бекободдаги Ленин номли колхозда ҳам айни пайтда иш қизғин, ҳаракат зўр. Айниқса механизаторлар — «зангори кема» капитанлари катта йиғим-терим маросимида ҳам техниканинг куч-қудратини намойиш қилиш, деҳқонларнинг юкини енгил қилиш учун астойдил тайёрлик кўрмоқдалар.

— Илгарилари пахта териш машинасида ишлаган десак механизаторларимиз безиллашиб туришарди. Энди бўлса ташвиқотнинг ҳам кераги бўлмай қолди. Ҳозир машинада ишлаш учун ҳаракат қилаётган ишқибозлар сони жуда кўп, — деди колхоз раиси, механизатор ўртоқ Ҳайдарали Турсунқулов.

Ўтган йили колхозда 3 минг тонна пахта машина билан терилган эди. Бу йил эса, колхоз правлениеси ва партия ташкилоти 3 минг 500 тонна ҳосилни машина билан териб олишга қарор қилган. Бу — етиштирилган ҳосилнинг 70 проценти деган сўз. Бунинг учун колхоздаги 32 та ХТ—1,2 ва 33 та ХВС—1,2 машинаси ремонтдан чиқарилди.

Колхозда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, республикада хизмат кўрсатган механизатор Абдубашор Усмонов, унинг сафдошлари ва касбдошлари Икром Саидалиев, Сиддиқ Содиқов, Ҳошим Разоқов, Абдусалом Ҳолмуродов сингари пешқадам, ўтган йили терим даврида ажойиб иш намуналарини кўрсатган моҳир механизаторлар кўп. Шу кунларда бу механик ҳайдовчилар сафи янги-янги кишилар билан тўлмоқда. Областимизнинг илғор пахтакорлари мурожаатига, ўрта чирчиқлик камбайнчи Тошматов хатига жавобан шофёрлар, ҳайдов тракторида ишлаб келаётган механизаторлар пахта терими даврида «зангори кема»ларда ишлаш учун зўр бериб тайёрланмоқдалар.

Масалан, колхознинг Эргашбой Махлабоев, Акбарали Мамадалиев, Юсуф Оқчилов сингари шофёрларидан 12 киши, Эгамназар Худойназаров, Деҳқонбой Низомиддинов сингари ҳайдов тракторларида ишлаб келаётган механизаторлар Тошматов сингари механик ҳайдовчилик касбини эгаллаб олдилар.

— Колхозимизда С 47—27 ва Ф—108 навли пахта етиштирилляпти. С 47—27 навли пахта эрта пишар. Ҳозирданоқ бу нав пахта очила бошлади. Шунинг учун бундай нав чигит экилган ерларда дефолиацияни эрта бошлаб юбориш мумкин. Бу ерларни дефолиация қилиб бўлгунча қолган ерлардаги пахталар ҳам етилиб қолади. Ўтган йили ҳам худди шундай қилганимиз учун терим суръати пасаймай бир меёрда кунига 4—5 процентдан пахта тайёрлаб турган эдик. Шу тажрибани бу йил ҳам қўлламоқчимиз, — деди ўртоқ Турсунқулов.

Колхоз правлениеси бу йил пахта теримига четдан ишчи кучлари жалб қилмоқчи эмас. Улар ҳамма ҳосилни ўз кучи, техника воситалари билан йиғиштириб олиш учун курашмоқдалар. Айниқса, машина теримидан кейин ерга тўкилган пахталарни фақат ўз кучлари билан териб олишга интилмоқдалар. Терим даврида ҳам ҳар бир киши ғўза парвариши давридаги сингари ўзига бириктирилган ерда теримни сифатли ўтказишга жавобгар ва шунга қараб ҳақ олади.

Ҳозир колхозда механик ҳайдовчиларга, теримчиларга, ерга тўкилган пахтани териб олувчиларга қандай ва қанча ҳақ тўлаш тартиби ишлаб чиқилмоқда.

Ленин номли колхозда 10 сентябрдан машиналар билан пахта теришни бошлаб юбориш учун шундай тайёрлик кўрилмоқда.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИ БУТУНИТТИФОҚ КУНИ»НИ ҲАР ЙИЛИ БАЙРАМ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

«Қишлоқ хўжалик ходимлари Бутуниттифоқ куни» байрам қилинадиган бўлсин.

«Қишлоқ хўжалик ходимлари Бутуниттифоқ куни» ҳар йили октябрь ойининг иккинчи якшанба куни байрам қилинсин.

СССР Олий Совети Президиумининг раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1966 йил 26 август.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети бир қанча доимий комиссияларининг мажлислари бўлиб ўтди.

Бу мажлисларда Тошкент шаҳридаги зилзила оқибатларини тугатиш билан боғлиқ бўлган масалаларга катта эътибор берилди. Савдо ва умумий овқатланиш комиссияси «Главташкентстрой» қурувчиларига ва бошқа иттифоқдош республикалардан келган қурувчиларга савдо-сотиқ хизмати қандай уюштирилганлигини, халқ маорифи комиссияси Ўзбекистон пойтахтидаги мактаблар янги ўқув йилига қандай тайёргарлик кўраётганлигини муҳокама қилди. Транспорт, алоқа ва йўл қурилиши комиссияси Тошкент шаҳар транспорти ишини яхшилаш учун кўрилаётган тадбирлар ҳақида республика автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигининг ахборотини тинглади.

Комиссияларда пахта териш кампаниясини муваффақиятли ўтказишга доир масалалар ҳам қараб чиқилди. Фан ва маданият комиссияси Ўзбекистон ССР Министрлар Совети кинематография давлат комитети ва республика Маданият министрлигининг пахтакорларга маданий хизмат кўрсатиш соҳасида белгилаган тадбирларини, соғлиқни сақлаш ва социал таъминот комиссияси эса Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг ҳосил ўрим-йиғими даврида қишлоқ аҳолисига медицина ёрдами уюштириш соҳасида белгилаган тадбирларини муҳокама қилди ва маъқуллади.

Саноат комиссиясининг мажлиси «Ташсельмаш», «Ташавтомаш», «Чирчиксельмаш» ва «Ташхимсельмаш» заводларида янги техникани жорий қилиш соҳасидаги ишларни муҳокама қилишга бағишланди.

(ЎзТАГ).

ДЕФОЛИАЦИЯ БОШЛАНДИ

ОҚҚЎРҒОН (Тошкент области), (ЎзТАГ). Оққўрғон районидаги пахтазорлар устида қишлоқ хўжалик авиациясининг самолётлари пайдо бўлди. «Озод», Охунбобоев номли, Ленин номли, «Ленинград» колхозларининг кўмкўк пахтазорларида дефолиация бошланди.

Тошкент областидаги колхоз ва совхозлар бутун майдондаги ғўзаларнинг баргини тўктиришни мўлжалламоқдалар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

Ўзбекистон ССР саноатининг ишчилари ва хизматчилари олинган социалистик мажбуриятларини бажариш учун курашиб, ялпи маҳсулот ва энг муҳим буюмларнинг йиллик ишлаб чиқариш саккиз ойлик планини муддатидан илгари—1966 йил 26 августда бажардилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ

Янгийўл районида ғўзаларни танлаб дефолиация қилиш бошланди. Суратда: «Интернационал» колхозида дефолиация пайти.

А. Абазян фотолари.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ VIII СЕССИЯСИ

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг ҚОНУНИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш ҳамда Ўзбекистон ССР Конституцияси (Асосий Қонуни)га ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг қуйидаги Фармонлари тасдиқлансин:

«Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли «Главташкентстрой»ни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Тошкент шаҳрида қурилиш ишлари олиб борувчи Бош бошқармасига айлантириш тўғрисида»ги 1966 йил 7 май Фармони;

«Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Ўрмон хўжалиги комитетини Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ўрмон хўжалиги давлат комитетига айлантириш тўғрисида»ги 1966 йил 27 июнь Фармони.

Шунга мувофиқ Ўзбекистон ССР Конституциясининг 48-моддаси «Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Узсельхозтехника» Ўзбекистон бирлашмасининг Раиси» деган сўзлардан кейин «Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Тошкент шаҳрида қурилиш ишлари олиб борувчи Бош бошқармаси бошлиғи» сўзлари билан ҳамда «Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Профессионал-техника таълими давлат комитетининг Раиси» деган сўзлардан кейин «Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўрмон хўжалиги давлат комитетининг Раиси» сўзлари билан тўлдирилсин.

2. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг қуйидаги Фармонлари тасдиқлансин:

«Ўзбекистон ССР Жамоат тартибини сақлаш республика министрлигини Ўзбекистон ССР Жамоат тартибини сақлаш иттифоқ-республика министрлигига айлантириш тўғрисида»ги 1966 йил 29 июль Фармони;

«Ўзбекистон ССР республика Маориф министрлигини Ўзбекистон ССР иттифоқ-республика Маориф министрлигига айлантириш тўғрисида»ги 1966 йил 23 август Фармони.

Шунга мувофиқ Ўзбекистон ССР Конституциясининг 50-моддасига «Мудофаа министрлиги» деган сўзлардан кейин «Жамоат тартибини сақлаш министрлиги» сўзлари, ҳамда «Бинокорлик материаллари саноати министрлиги» деган сўзлардан кейин «Маориф министрлиги» сўзлари қўшилсин, Ўзбекистон ССР Конституциясининг 51-моддасидан эса «Жамоат тартибини сақлаш министрлиги» ва «Маориф министрлиги» сўзлари чиқариб ташлансин.

3. Меҳнаткашлар депутатлари область Советларининг ижроия комитетлари ҳузурида маҳаллий саноат бошқармалари тузилганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Конституциясининг 90-моддасига «Маданият бошқармаси» деган сўзлардан кейин «Маҳаллий саноат бошқармаси» деб қўшилсин.

4. Ўзбекистон ССР Олий Совети 1966 йил 25 августда «Ўзбекистон ССР Олий Советининг доимий комиссиялари тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақида» Қарор қабул қилганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Конституциясининг 101-моддаси қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«101-модда. Ўзбекистон ССР Олий Совети План-бюджет комиссиясини сайлайди, бу комиссия Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантириш Давлат плани ва Давлат бюджети тўғрисидаги ўз фикрини Олий Советга баён қилади».

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1966 йил, 25 август. Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ўртоқ И. В. Марцинюкни «Главташкентстрой»нинг бошлиғи қилиб тайинлаш тўғрисидаги Фармонини тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ўртоқ Иван Витальевич Марцинюкни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Тошкент шаҳридаги қурилишлар Бош бошқармаси «Главташкентстрой»нинг бошлиғи қилиб тайинлаш тўғрисидаги 1966 йил 7 май Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари.
Р. САХИБОЕВ.

1966 йил. 25 август. Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг ўртоқ М. МИРЗААҲМЕДОВни Ўбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари қилиб тайинлаш тўғрисидаги Фармонини тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг ўртоқ Мансур Мирзааҳмедовни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари қилиб тайинлаш тўғрисидаги 1966 йил 27 июль Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1966 йил, 25 август. Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Ўзбекистон ССР Министрларини тайинлаш ва вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги Фармонларини тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг қуйидаги Фармонлари тасдиқлансин:

Ўртоқ Анвар Марасулович **Қўчқоров**ни Ўзбекистон ССР Маориф министри қилиб тайинлаш тўғрисида 1966 йил 3 май Фармони;

Ўртоқ Эминжон **Қодиров**ни Ўзбекистон ССР Маориф министри вазифасидан озод қилиш тўғрисида 1966 йил 3 май Фармони;

Ўртоқ Қаюм Собирович **Зоиров**ни Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министри қилиб тайинлаш тўғрисидаги 1966 йил 13 июль Фармони;

Ўртоқ Башир Ҳикматуллаевич **Маъзумов**ни Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министри вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги 1966 йил 13 июль Фармони.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1966 йил, 25 август. Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

Ўртоқ С. Х. ПЎЛАТХЎЖАЕВНИ Ўзбекистон ССР Олий Судининг раиси қилиб сайлаш тўғрисида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўртоқ Саъдулла Хўжаевич **Пўлатхўжаев** Ўзбекистон ССР Олий Суди Раисининг Биринчи ўринбосари вазифасидан озод қилиниб, Ўзбекистон ССР Олий Судининг Раиси қилиб сайлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1966 йил, 25 август, Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

Ўртоқ М. М. БИРКИНни Ўзбекистон ССР Олий Суди Раисининг биринчи ўринбосари қилиб сайлаш тўғрисида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўртоқ Михаил Михайлович **Биркин** Ўзбекистон ССР Олий Суди Раисининг ўринбосари вазифасидан озод қилиниб, Ўзбекистон ССР Олий Суди Раисининг Биринчи ўринбосари қилиб сайлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1966 йил, 25 август, Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

Ўртоқ М. СИДДИҚОВни Ўзбекистон ССР Олий Суди Раисининг ўринбосари қилиб сайлаш тўғрисида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўртоқ Мамасодиқ **Сиддиқов** Ўзбекистон ССР Олий Суди Раисининг ўринбосари қилиб сайлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1966 йил, 25 август, Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

Ўртоқ Ҳ. Ш. ШОДИХЎЖАЕВни Ўзбекистон ССР Олий Судининг аъзоси қилиб сайлаш тўғрисида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўртоқ Ҳафиз Шодихўжаевич **Шодихўжаев** Ўзбекистон ССР Олий Судининг аъзоси қилиб сайлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1966 йил, 25 август, Тошкент шаҳри.

ЯНГИ МАКТАБ

Табиий офат — зилзиладан зарар кўрган Тошкент аҳолисининг бир қисми Калинин районидаги «Октябрь» колхози территориясига кўчирилди. Ҳозир бу ерда якка тартибда уй-жой қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

Шу территорияда 964 ўқувчига мўлжалланган янги мактаб биноси қурила бошланган эди. Янги ўқув йили арафасида бу билим ўчоғи фойдаланишга топширилди. Мактабни сифатли ва тезкорлик билан қуришда 159-қурилиш трести бинокорлари айниқса жонбозлик кўрсатдилар. А. Марказашвили, Д. Кандилис ўртоқлар бошлиқ бўлган бригадаларнинг бўёқчилари ва дурадгорлари мактабни пардозлашга ёрдамга келдилар.

Янги мактаб «Октябрь» колхози территориясида истиқомат қиладиган аҳоли фарзандлари учун 1 сентябрь тортиғи бўлди.

Н. АЪЗАМОВ.

Суратда: пардозлаш бригадасининг аъзолари мактабда сўнгги тайёргарлик ишларини олиб бормоқдалар.

Автор фотоси.

СЕНТЯБРЬ ЯҚИН

Ўзбекистон ССР Олий Совети Халқ маорифи доимий комиссиясининг яқинда бўлиб ўтган мажлиси Тошкент мактабларини янги ўқув йилига тайёрлаш ишларининг аҳволига бағишланди.

Тошкент шаҳар ижроия комитети халқ маорифи бўлимининг мудири Т. Дадашев мажлисда доклад қилиб, шаҳар мактабларини янги ўқув йилига тайёрлашнинг бориши ҳақида ахборот берди. Бу ишда қурилиш ташкилотларидан ташқари ўқитувчилар коллективлари, комсомол ўқувчилар, ота-оналар жамоатчилиги актив қатнашмоқда. Оталикка олган корхоналар ва ташкилотлар, айниқса тўқимачилик комбинати, «Таштекстильмаш», абразив, «Компрессор», шина ремонт заводлари, 1-пойафзал фабрикаси, 87-автобаза мактабларга яхши ёрдам кўрсатмоқда.

Доимий комиссия мактаблар ремонти соҳасида қилинган ишларни таъкидлаб, Тошкентнинг айрим районларида мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш ғоят суст суръатлар билан олиб борилаётганлигини кўрсатиб ўтди.

Доимий комиссия Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетига ва унинг халқ маориф бўлимига капитал ремонт ва тиклаш ишларини ҳамда мактабларни жорий ремонтдан чиқаришни, синфхоналар, ўқув кабинетлари, мактаб устахоналарини жиҳозлаш ва ускуналашни тезроқ тугаллашни таклиф этди.

«Главташкентстрой» ва бошқа ремонт-қурилиш ташкилотлари ҳамда мактабларни оталиққа олган ташкилотлар, мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш юзасидан ўз зиммаларига олган мажбуриятларини вақтида бажариш чораларини кўришлари лозим. (ЎзТАГ).

ВАЪДАГА ВАФО ҚИЛДИЛАР

Бу йил пойтахтнинг Киров райони маориф ходимлари ва жамоатчилиги мактабларни янги ўқув йилига барвақт ҳозирлаш юзасидан республикамизнинг барча маориф ходимларига мурожаат қабул қилган эдилар. Бу мурожаат жойларда қизғин қўллаб-қувватланди.

Райондаги мактабларни 1 сентябрга бекаму-кўст тахт қилиб қўйиш йўлида жонбозлик билан ишга киришилди. Натижада, бир неча мактаб белгиланган муддатларда сифатли ремонтдан чиқарилди. Райондаги 70-мактаб (директори М. Икромова)да ҳам 1 сентябрга қизғин тараддуд кўрилди. Мана бир неча кундирки, мактаб янги ўқув йилига тахт ҳолда турибди.

Мактабни янги ўқув йилига тайёрлаш ишига вакцина ва зардоб илмий-текшириш институти яқиндан ёрдам берди.

Райондаги 1, 19-ишчи-ёшлар мактаблари ҳамда 26, 40, 96, 98, 174-мактаблар ҳам ҳозир 1 сентябрга тайёр!

С. СУЛТОНОВ.

ПЕКИН «МАДАНИЙ РЕВОЛЮЦИЯ» ЖАРАЁНИДА

ПЕКИН, 25 август. (ТАСС). Хитой Компартияси Марказий Комитетининг XI пленумидан кейин Пекин шовқин-суронли кунларни бошидан кечирмоқда. Ярим ҳарбий кийимлар кийган ва чап енгига қизил ленталар таққан ёшлар ва ўсмирлар шаҳар кўчаларига чиқишди. Булар Пекин студентлари ва ўқувчиларининг янги ташкилоти бўлган «Қизил гвардия» аъзоларидир. Бу ташкилот «буюк пролетар маданий революцияси» жараёнида пайдо бўлди. «Қизил гвардия» аъзолари «раис Маони умрбод ҳимоя қиламиз» деб қасам ичдилар. Шаҳарда қўлда ёзилган ва ёзув машинкаларида, гектографларда ва босмахоналарда босилган жуда кўп эълонлар, мурожаатлар, ультиматумлар, «дацзи бао»лар (Хитойда йирик иероглифлар билан қўлда ёзилган деворий газеталар шундай деб аталади) ҳамма жойга ёпиштирилган. Буларда мазкур ташкилотнинг турли-туман талаблари ва қарорлари баён қилинган. Ташкилот «эски дунёни емириб ташлаш ва янги дунёни барпо этиш»га қатъий қарор берганлигини билдиради.

«Қизил гвардия»чилар кўчалар, магазинлар, ресторанлар, сартарошхоналар ва ҳоказоларнинг номларини ўзгартирмоқдалар. Шаҳарнинг Тяньаньминь майдонидан ўтган марказий кўчаси Чанань дацзенинг номи икки марта ўзгартирилди. «Революциянинг ёш ташаббускорлари» (Хитой матбуоти Пекин ўқувчиларини шу ном билан атайди) қадимий бинолардаги ўйиб ёзилган хатлар ва безакларни синдириб бузиб ташламоқдалар.

«Революцион ўқувчилар»нинг талаби билан сиёсий ва бадиий адабиёт сотиладиган бир қанча китоб магазинлари ёпилди, баъзи магазинлардаги китоблар олиб чиқиб кетилди. Магазинларнинг бўшаб қолган жавонларига оқ қоғозлар ёзилиб, Мао Цзэ-дун шеърлари тўпланган янги китобчалар ва унинг айрим мақолалари босилган брошюралар шу жавонларга қўйилди. Бу ерда Мао Цзэ-дун портретлари, унинг сурати туширилган плакат ва расмлар сотила бошланди. Марказий растада («Шарқий осойишталик» бозори) «тартибга келтириш» мақсадида Пекиндаги энг катта китоб магазинларидан бири ёпиб қўйилди.

Люличан кўчасидаги бадиий буюмлар ва қадимий ҳамда замонавий моҳир усталар ҳамда рассомлар ишлаган суратлар қўйилган ва бутун дунёга донғи кетган магазинлар ҳам худди шундай «тартиб ўрнатиш» баҳонаси билан ёпиб қўйилди. Марказий санъат институти ҳузуридаги ўрта мактабнинг «Дацзи бао»си «Жунбаочжай» магазини витринасининг ойнасига илиб қўйилган. Ана шу «дацзи бао»да бундай дейилади: «Жунбаочжай» — бизга ёт суратлар сотиладиган магазиндир. Бу магазин қора шайка рассомларининг биржасидир. Аммо, биз «Жунбаочжай»ни шармандаи-шармисор қилишга эришамиз».

Хитойнинг қадимдаги машҳур рассомлари ва ҳозирги рассомлари Ци Бай-ши ва Сюй Бэй-хунлар чизган расмларнинг ажойиб репродукциялари билан шуҳрат қозонган «Жунбаочжай» магазинида ҳозир Мао Цзэ-дуннинг сурати туширилган расмлар ва унинг портретларигина сотилмоқда.

«Революцион ўқувчилар» «феодал, буржуа ва ревизионистик» руҳдаги асарлар ёзилган грампластинкалар чиқарилишини тақиқлашни талаб қилмоқдалар. Бунда чет эл ва хитой классик музикаси, шу жумладан Бах, Моцарт, Бетховен, Лист, Шопен, Чайковский, Барток, Шостакович ва бошқаларнинг асарлари назарда тутилади. Хитой матбуоти кейинги вақтларда уларнинг асарларини доим танқид қилиб келмоқда. Бирор кишининг уйида шундай пластинкалар бўлганида, уларни синдириб ташлаш таклиф этилади.

Жуда кўп талаблар орасида халқаро шахмат ва хитой шахмати ҳам тақиқлансин, шахматчиларнинг ташкилотлари эса, тарқатиб юборилсин, деган талаб ҳам бор, чунки шахмат «феодалларга ва буржуазияга хизмат қилади».

«Революцион ўқувчилар»нинг талабларига мувофиқ Пекиндаги марказий универмагда ва бошқа магазинларда одеколон, атир-упа, крем, мой упа ва бошқа парфюмерия буюмлари витриналардан олиб ташланди. Жавонларда совун, тароқ, тиш шчеткаси, устара ва бошқа баъзи нарсалар қолдирилди. «Революцион ўқувчилар» парфюмерия буюмлари ишлаб чиқаришни тўхтатишни талаб қиладилар. Улар «дацзи бао»да «Парфюмерия буржуазияга ва олифта хотинларга хизмат қилиб келди», деб ёзадилар. Болаларнинг ўйинчоқ соатларини, кичкина сумкаларини ва бошқа баъзи ўйинчоқларни ҳам магазинлардан олиб ташлаш таклиф этилади, чунки улар «болаларга буржуа ва ревизионистик одатларни ўргатадилар».

Ультиматумларга мувофиқ, сочларини фасон қилиб тараш, европача кийимлар ва модель пойафзаллари кийиш тақиқланди.

«Қизил гвардиячилар» қора кўз ойнаклар сотишни тақиқлашни талаб қилдилар. Ана шу талабни бажариш юзасидан шаҳардаги марказий универмагда бундай кўз ойнаклар жавонлардан олиб қўйилди. «Революцион ўқувчилар» мамлакатнинг ҳамма қисмида таксиларни йўқотишни талаб этадилар.

Неон чироқлар билан ёзилган савдо эълонларини Мао Цзэ-дун асарларидан олинган сўзлар билан алмаштириш таклиф этилади. Шаҳар транспортининг машина ҳайдовчилари ва кондукторларидан икки кун ичида Мао Цзэ-дун портретларини автобус ва троллейбусларга осиб қўйишни талаб этадилар. Бу талабни бажармаган киши жавобгарликка тортилади.

Ўқувчилар шаҳар паркларида Мао Цзэ-дун асарларини ўқиш учун жой ажратишни талаб қиладилар.

«Маданий революция»нинг яна авж олиниши, миллатчилик туйғулари ва советларга қарши кайфиятни кучайтириш билан бирга олиб борилмоқда.

Хитой газеталари ва маъмурлари «революцион ўқувчилар ташкилоти», «Қизил гвардия» ва «Қизил байроқ» жанговар группаларининг ҳаракатларини маъқуллаб, рағбатлантирмоқдалар ва уларнинг ҳаракатларини «революцион ҳаракат, қонуний ҳаракат» деб атамоқдалар. Матбуот «революцион ўқувчиларнинг революцион ҳаракатларига қарши чиққан киши раис Маонинг таълимотига очиқдан-очиқ хиёнат қилган бўлади, партия Марказий Комитетининг қарорларидан юз ўгирган бўлади» деб таъкидламоқда. Ишчиларни, деҳқонларни ва солдатларни «революцион ўқувчилар» томонида қаттиқ туришга, революцион ўқувчиларнинг революцион ҳаракатларини зўр ғайрат ва қатъият билан қўллаб-қувватлашга даъват этадилар».

Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг бош министри Чжоу Энь-лайнинг даъватига мувофиқ, Пекин «революцион ўқувчилари»нинг тажрибасини мамлакатнинг турли районларидан пойтахтга келган ёшлар ўрганмоқдалар.

(«Правда» 26 август).

СССР Ташқи ишлар министрлигида

СССР Ташқи ишлар министрлиги шу йил 26 августда Хитой Халқ Республикасининг Москвадаги элчихонасига қуйидаги мазмунда нота юборди:

« Кейинги кунларда СССРнинг Пекиндаги элчихонаси биноси олдида безориларча хуруж қилиниб, элчихонанинг нормал ишлашига жиддий халақит берилганлиги ва элчихона ходимларининг осойишталигига хавф туғдирилаётганлиги муносабати билан СССР Ташқи ишлар министрлиги Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукуматининг топширувига биноан, ХХРнинг Москвадаги элчихонасига қатъий норозилик билдиради.

22 августда эрталаб элчихона биносига яқин жойда тўпланган бир тўда кишилар СССР давлат байроғи бўлган автомашинани тўхтатдилар. Совет Иттифоқининг муваққат ишлар вакили ва элчихонанинг бошқа ходимлари бу автомашинага тушиб Замбия республикасининг самолётда Москвага учиб кетаётган президент ўринбосарини узатиб қолиш учун аэродромга қараб йўл олган эдилар. Ана шу шахслар совет дипломатларидан машинадан чиқишни талаб қилдилар ва машинанинг йўлини тўсдилар. Муваққат ишлар вакили элчихонага қайтиб келишга мажбур бўлди ва шу сабабли Замбия президенти ўринбосарини кузатолмай қолди. Элчихонадаги бошқа ходимларнинг ҳам элчихона территориясидан чиқишларига тўсқинлик қилинмоқда.

Элчихонага қарши иғвогарликни уюштирган кишилар қутқи солаётган ва гиж-гижлатаётган оломон бир неча кундан буён СССР элчихонаси олдида тўполон қилмоқда. Оломон орасидан элчихона территориясида бўлган совет ходимига тош иргитиш каби ҳодиса рўй берди. Консуллик бўлимининг машинада кўчадан ўтиб борган ходимига нисбатан инсон иззат-ҳурматини таҳқир этадиган ҳаракатлар содир бўлди. Элчихонага бориладиган кўчалар атрофидаги уйларнинг деворларига, панелларга ва кўчаларнинг транспорт қатнайдиган қисмига Совет Иттифоқига нисбатан очиқдан-очиқ душманлик руҳидаги варақалар, плакатлар ёпиштирилмоқда, шиорлар ёзиб қўйилмоқда. Бу варақа, плакат ва шиорлар совет кишиларига нисбатан нафрат билан қараш ва уларга қарши зўравонлик қилишга даъват этади.

Совет элчихонаси дарвозаси олдида содир бўлаётган бундай бебошлик Хитой полициячиларининг кўз ўнгида қилинаётганлиги эътиборни жалб этади. Аммо, Хитой полициячилари бундай ҳаракатларнинг пайини қирқиш учун ҳеч қандай чора кўрмаётирлар.

Хитой маъмурларининг СССР элчихонасига қарши иғвогарлик мақсадида қилинаётган ҳаракатларга муносабатини қуйидаги факт ҳам исбот этади.

Шу йил 22 августда Хитой Халқ Республикаси Ташқи ишлар министрлигининг вакили совет элчихонаси машинасининг зўрлик билан ушлаб қолинганига қарши СССР муваққат ишлар вакили томонидан билдирилган норозиликни қабул қилишдан бош тортди. Шу билан бирга, Хитой Халқ Республикаси Ташқи ишлар министрлигининг вакили СССР элчихонасига қарши иғвогарлик қатнашчиларини ўз ҳимоясига олди ва иғвогарлик қатнашчиларининг қилган ҳаракатлари ҳозирги вақтда ХХРда ўтказилаётган сиёсий кампания методларига муносиб деб, бу ҳаракатларни маъқуллади.

ХХР Ташқи ишлар министрлигининг вакили аслида, Хитой маъмурлари совет элчихонаси теварагида бундай ўзбошимча ҳаракатлар давом этиши эҳтимолдан узоқ эмас ва улар ана шундай бебошлик учун жавобгарликни ўз зиммаларига олишни истамайдилар, деди.

Ваҳоланки, СССР элчихонасига ва унинг ходимларига қарши қилинган ва юқорида айтиб ўтилган ҳаракатлар халқаро ҳуқуқнинг ҳамма томонидан танилган нормаларини очиқдан-очиқ бузиш эканлиги ХХР ҳукуматига маълум бўлиши керак эди. Ана шу нормаларга мувофиқ, ҳар бир давлат чет давлатлар элчихоналарининг биноларини ҳар қандай ҳамладан ёки зарар етказилишидан ҳимоя қилиш учун ва элчихоналарнинг осойишталиги ҳар қандай тарзда бузилишига ёки уларнинг иззат-ҳурмати таҳқир этилишига йўл қўймаслик учун тегишли чораларнинг ҳаммасини кўришга мажбурдир. Давлатлар элчихоналарнинг дипломатик ходимларига тегишлича ҳурмат билан қарашга ва уларнинг шахсияти, эркинлиги ёки иззат-ҳурматига ҳар қандай тарзда ҳамла қилинишининг олдини олиш учун чоралар кўришга ҳам мажбурдирлар. Давлатлар ўзларидаги дипломатия ваколатхоналарига ва уларнинг ходимларига нисбатан ўз зиммаларига олган ана шу бурчларини бажаришдан бўйин товлаш ҳуқуқига эга эмаслар.

СССР Ташқи ишлар министрлиги СССРнинг Пекиндаги элчихонасига нисбатан бебошлик ва иғвогарликларга қарши қатъий норозилик билдириб, элчихонанинг нормал ишлашига халақит бераётган ва элчихона ходимларининг осойишталигига таҳдид қилаётган ҳаракатларнинг дарҳол ва сўзсиз тўхтатилишини таъминлайдиган самарали чоралар кўришни талаб қилади».

БУГУН — БУТУНИТТИФОҚ ШАХТЁРЛАР КУНИ

„ҚОРА ОЛТИН“ ПАҲЛАВОНЛАРИ

● 9-шахтада коммунистик меҳнат бригадаси ва зарбдори номини олган коллективлар, шахтерлар жуда кўп. Юқоридаги суратда келажак разведкачилалари номини олиб, меҳнат ва аҳлоқда ҳаммага намуна бўлаётган шахтёрлардан (чапдан) М. Бобожонов, Р. Гулмуҳамедов, А. Пилшчиков, Е. Иванов, А. Эрназаров, А. Бобожонов, С. Цой ва А. Нормирзаев ўртоқларни кўриб турибсиз. Пастдаги суратда эса «Тўла» механизациялашган-тозалаш комплексининг машинисти ўртоқ Раҳим Одинаев. У нормани муттасил ортиғи билан бажармоқда.

БАЙРАМ МУБОРАК

Поёни йўқ мамлакатимизда бугун яна бир байрам тантанаси мавж урмоқда. Совет кишилари партия XXIII съезди тарихий қарорларини, янги беш йиллик план режаларини тўла ва зиёдаси билан амалга оширишдек умумхалқ курашида актив қатнашаётган, кишиликнинг асрлар давомидаги орзу-умиди — коммунистик жамият моддий-техника базасини яратишга салмоқли ҳисса қўшаётган, меҳнатда жонбозлик, қаҳрамонлик намуналарини кўрсатаётган шахтёрларимиз шарафига таъсис этилган айёмни зўр хурсандчилик билан нишонламоқдалар.

Улуғ доҳи Владимир Ильич Ленин сўзи билан айтганда, саноат учун нон етказиб бераётган бу касб эгалари меҳнатининг ўзига яраша завқи-шавқи, гашти, айни вақтда масъулияти ҳам бор. Халқ хўжалигимизнинг тез суръатлар билан юксалиши, Ватанимиз куч-қудратининг ортиши, халқимиз фаровонлигининг ошиши, бойликларимизнинг кўпайиши кўп жиҳатдан улар меҳнатига боғлиқ. Иссиқлик ва ёруғлик яратувчилар деб аташлари ҳам бежиз эмас, уларни. Шу касб эгаларининг ақл-заковати, қадоқли қўллари билан қазиб олинаётган «қора олтин» нималарга ишлатилмаяпти, дейсиз. Жуда кўп химия мўъжизалари шу асосда рўёбга чиқмоқда, ундан ҳосил қилинган электр қуввати минглаб станокларни ҳаракатга келтирмоқда, ҳаётимизни чароғон қилмоқда, олинаётган минерал ўғитлар қишлоқ хўжалигини юксалтиришга хизмат этмоқда, тайёрланаётган дори-дармонлар касалликларга малҳам бўлмоқда.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ишчиларнинг илғор, иродали, меҳнатсевар, зиммасидаги вазифани сабот-матонат билан бажариб келаётган бу отрядини ардоқламоқда. Уларнинг унумли ва сифатли ишлашлари, фаровон ҳаёт кечиришлари, маданий-маиший шароитларининг яхшиланиши ҳақида муттасил қайғурмоқда, бунинг учун барча имкониятларни яратиб бермоқда. Ҳар йили нишонланадиган Шахтёрлар куни — ана шу ғамхўрликнинг ёрқин намунаси ва шу касб эгалари меҳнатининг қадрланаётганлигини кўрсатувчи фактдир.

Қудратли кон механизмлари — экскаваторлар, комбайнлар, транспортёрлар, телемеханика ва автоматика воситалари бир вақтлар энг машаққатли деб ҳисобланиб келинган шахтёрлар меҳнати шароитини тубдан ўзгартириб юборди.

Шахтёрларимиз ана шундай ғамхўрликка катта-катта ютуқлар билан жавоб бермоқдалар. Мамлакатимиздаги барча касбдошлари сингари областимиз кончилари ҳам зафар кетидан зафар қучмоқдалар, давлат планларини муттасил орттириб адо этмоқдалар. Бугунги айёмга ҳам улар муносиб совғалар билан келишди. «Узбекуголь» комбинати корхоналари коллективлари бир неча кундан бери келаси ой ҳисобига кўмир беришяпти. Йил бошидан бери топшириққа қўшимча қазиб чиқарилган ёқилғи миқдори юз минг тоннадан ҳам ошиб кетди. Меҳнат унумдорлиги 4,3 процент ортди.

Республикамиз кочегаркаси ҳисобланган — Оҳангарон ҳавзаси барча кўмир конлари коллективлари беш йилликнинг тўнғич йилида баракали ишлашяпти. Топшириқларни доим зиёдаси билан бажаришяпти. Кўмир ва кон устини очиш разрезлари, 9-шахта, юк ортиш-транспорт бошқармаси кончилари, экскаваторчилари, электровозчилари саккиз ойлик топшириқни муддатидан анча илгари дўндирганликлари ҳақида рапорт бердилар.

Бугунги байрамда шахтёрлик шуҳратини ошираётган, бу муқаддас касбга доғ туширмасдан ёқилғи қазиб чиқаришни кўпайтиришга муносиб ҳисса қўшаётган олиҳиммат кончилар номини ҳурмат билан тилга оламиз. Экскаватор машинистларидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Хўжа Алиқулов, Одил Аблямитов, Михаил Козлов, навалоотбойчилардан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турғун Ҳасанов, Эрмат Бойматов, механизация-тозалаш комплекси машинистларидан Раҳим Одинаев, Александр Басаргин, портлатувчи мастер Абдулла Набиев ва бошқалар шулар жумласидандир. Уларнинг меҳнати, ахлоқи мақтовга лойиқ. Улар коммунистик меҳнат зарбдори деган юксак номни оқламоқдалар. Бундай илғорлар конларда жуда кўп. СССР Олий Совети Президиумининг яқинда чиққан Фармонига мувофиқ 55 шахтернинг СССР орден ва медаллари билан мукофотланганлиги шундан далолат беради.

Оҳангарон кўмир ҳавзасининг келажаги янада порлоқдир. У республикамизнинг кўмирга нисбатан ошиб бораётган эҳтиёжини қондирувчи сифатида йилдан-йилга ривожланиб боради. Кўмир қазиш кўпаяди. Бунинг учун мавжуд корхоналар реконструкция қилиниб, қувватлари оширилади. Ўпартоғ кўмир разрези қурилади. 1970 йилга бориб ҳавзада 9 миллион тонна кўмир қазиб чиқариш планлаштирилган. Бу шахтёрлар зиммасига катта масъулият юклайди. Корхоналарнинг партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари шахтёрлар куч-ғайратини, ижодий изланишини ана шу муҳим вазифаларни муваффақиятли ҳал қилишга сафарбар этишлари, илғор иш усуллари ва прогрессив технологияни кенг жорий қилиш ташаббускорлари бўлишлари, пешқадам кончилар тажрибасини ҳамма ўртасида кенг оммалаштиришлари зарур.

Қадрли шахтёрлар! Байрамингиз билан табриклар эканмиз, олижаноб ва қаҳрамонона меҳнатингизга янада катта муваффақиятлар тилаймиз.

МЎЪЖИЗА

Ўтган йилнинг декабрь ойи эди. Ўшанда шахтада яна бир янги участка пайдо бўлди. Уни механизация участкаси деб юрита бошлашди. Ҳақиқатан ҳам исми жисмига монанд эди, унинг. Бу ерда ҳамма операциялар — кўмирни қазиб олишдан бошлаб бункерга узатиб беришгача бўлган жараёнлар машиналар томонидан бажариларди, қўл меҳнати умуман сарфланмайди. Шунинг учун ҳам кончилар шу ойни 9-шахта тарихига олтин ҳарфлар билан ёзиб қўйишди.

Бу қандай участка экан деб сўрарсиз? Келинг, биргаликда экскурсия қилайлик унга. Юз метр узунликдаги лава — кўмир қазиб чиқариладиган жой — худди кундуздагидек чароғон. Лаванинг у бошидан бу бошигача чўзилган қудратли комплекс лампочкалари тубсиз осмондаги катта-кичик юлдузларни эслатади. Комбайн жадал ишламоқда. Унинг ярим метр узунликдаги ўткир тиғи кўмир қатлами орасига ёриб киради-да тонна-тонна «қора олтин»ни транспортер лентасига тўкади. Лавани мустаҳкамлагичлари ҳам жуда замонавий қилиб ясалган. 88 та мустаҳкамлагич минглаб тонна оғирликдаги юқори қатламни ўз елкасида кўтариб турибди. Битта кнопкани босиш билан уларни олдинга-орқага суриш мумкин.

Ҳа, бу кўмир саноати техникасининг энг сўнгги мўъжизаларидан. Бутун бир лавада танҳо агрегат ишлайди. Уни фақатгина икки киши бошқаради. Лекин шунга қарамай, 15—20 кишидан иборат навалоотбойчилар бригадаси бажарадиган ишни уддасидан чиқмоқда. Бу участкада меҳнат унумдорлиги бошқа участкалардагига қараганда икки баравар ортиқдир. Кўмир таннархи эса анча арзон. Ҳар бир тонна ёқилғи қазиб чиқариш учун сарфланадиган харажат 55 тийин кам. Шахтанинг рентабеллик бўлишида бу комплекснинг роли катта бўлди.

— «Тула» механизациялашган тозалаш комплекси, деб аталади у, — тушунтира бошлади бизга шахта бош механиги Абдулла Мирсоатов. — У ҳавзамиз тарихида янги олтин саҳифа очди, десак хато қилмаган бўламиз.

— Комплексимизнинг афзалликлари жуда кўп, — дейди комплекс машинисти Раҳим Одинаев. — Санаганинг билан адо қилолмайсан. Мен ҳам илгари навалоотбойчи бўлиб ишлаганман. Ҳозирги меҳнатимни ҳеч унга тенглаштиролмайман. Солиштириб бўлмайди ҳам. Иш жуда енгиллашган. Ҳамма узеллар гидравлика ёрдамида бошқарилади. Бу эса, жуда ўнгай.

Жуда ажойиб агрегат экан. Норма бўйича олти соатда 150 тонна кўмир қазиб чиқариш лозим бўлгани ҳолда айрим сменаларда бу кўрсаткич 300 тоннагача етмоқда. Демак, комплексдан унумли фойдаланиш билан суткасига 1200 тонна ёқилғи бериш мумкин. Бу ўртача қувватга эга бўлган шахтанинг бир кунлик иш кўрсаткичи демакдир. Ана сизга давримиз техникаси мўъжизаси, икки киши бошқараётган агрегатнинг қудрати.

Машинистлар комплексни жуда эҳтиётқорлик билан ишлатишяпти. Раҳим Одинаев, Александр Басаргин, Владимир Ишков, Андрей Кривенченко, Павел Кольцов ва бошқа механизаторлар уни моҳирлик билан бошқариб, нормани доим ортиғи билан бажаришаяпти. Шунинг учун ҳам комплекс ишга тушганидан бери бирор марта капитал ремонт қилингани ёки асосий узелларининг бирортаси бузилгани йўқ. Baҳоланки, шу давр ичида унинг кўмир қазиб чиқарадиган тиғи уч марта алмаштирилиши керак эди. Бу машинистларнинг ўз вазифаларига сидқидилдан муносабатда бўлаётганликлари натижасидир.

Комплекс ишга тушганидан бери 86 минг тонна кўмир қазиб чиқарибди. Бу жуда яхши кўрсаткич. Бир йил бўлмасданоқ унга қилинган харажат бир неча бор зиёдаси билан қопланди. Шунинг учун ҳам шахтерлар бу йил ана шундай комплексларнинг яна янгиларини ишга туширишни мўлжаллаб турибди. Йил охиригача яна иккита комплекс ўрнатилади. Бу шахта коллективи ишлаб чиқариш кўрсаткичларини янада яхшилашга олиб келади, албатта.

Умуман шахта коллективи баракали ишламоқда бу йил. Шахтерлар кунига ҳам катта совғалар ҳадя этди. Йил бошидан бери пландагига қўшимча 10 минг тоннадан кўпроқ ёқилғи қазиб чиқарилди. Маҳсулот таннархи анча арзонлашди. Қўшимча кўмир қазиб чиқариш ва уни реализация қилишдан катта фойда кўрилди. Ҳаммаси бўлиб 121 минг сўмлик давлат маблағи тежаб қолинди.

Аҳил ва иноқ коллектив қўлга киритилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш нияти билан фидокорона меҳнат қилмоқда. Шубҳасиз кончилар бундан-буён ҳам янги-янги зафарлар қучишади. Уларнинг шу кунлардаги кўтаринки руҳ билан қилаётган меҳнатлари бунга шубҳа қолдирмайди.

М. МАҲМУДОВ.

БИЗНИНГ СОВҒА

ЗИММАМИЗДАГИ вазифа жуда масъулиятли. Кўмир қазиб чиқариш кўп жиҳатдан бизнинг меҳнатимизга ҳам боғлиқ. Кўмирчилар учун иш фронти очиб берамиз. Ер остида қатлам-қатлам бўлиб ётган «қора олтин»га йўл очувчимиз. Қанчалик тез ва соз ишласак, кўмир разрези кончиларининг меҳнати шунчалик баракали бўлади.

Коллективимизнинг ҳар бир аъзоси шуни чуқур ҳис қилган ҳолда ишлаяпти. Кон устини очишни жадаллаштириш учун барча чоралар кўрилмоқда. Экскаватор экипажларининг унумли ишлаши учун барча шароитлар яратиб берилган. Шунинг учун ҳам улар бугунги байрамни катта зафарлар билан қарши олишди. Бир неча кундан бери келаси ой ҳисобига ишлаяпмиз. Шу давргача планга қўшимча бажарилган тупроқ-шағал ишлари ҳажми 200 минг кубометрдан ошиб кетди. Меҳнат унумдорлиги эса, 4,1 процент ортди. Материаллар ва электр қувватини тежаб-тергаб сарфлаш юзасидан бошланган мусобақа ҳам яхши якунланди. Шу вақтгача 40 минг сўмдан ортиқ давлат маблағи тежаб қолинди.

Разрезда ўз касбини пухта эгаллаган, нормани доим ортиғи билан бажараётган ажойиб кончилар етишиб чиқди. Яқинда Ленин ордени билан мукофотланган экскаватор машинисти Михаил Козлов Ҳурмат Белгиси ордени кўксига тақилган Норқул Нормуродов, коммунистик меҳнат зарбдори Валентин Рубцов, Геннадий Макуха ва бошқа экскаваторчилар шулар жумласидандир. Бу меҳнатсеварларни қанча мақтасанг ҳам камлик қилади.

Коллективимиз байрам шарафига қўлга киритган ютуқларни янада мустаҳкамлаш, янги-янги зафарлар қучиш учун бундан буён ҳам зўр ғайрат ва шижоат билан ишлайди.

М. КАРИМОВ,
кон устини очиш разрезининг экскаватор машинисти.

ИЛҒОР УСУЛ

ЁҚИЛҒИНИ илғор усул билан қазиб чиқараяпмиз. Қўл кучи сарфланадиган бирорта ҳам операция йўқ, конда. Ҳаммасини қудратли экскаваторлар, узоқ-узоқларга чўзилиб кетган транспортер ленталари бажараяпти. Кончиларимиз ана шу механизмларни бошқаришади, холос. Бошқарганда ҳам жуда ўрнига қўйишаяпти. Агрегатлар қувватидан унумли фойдаланишга эришишяпти. Бу эса, кўмир қазиб чиқаришни муттасил кўпайтириб бориш имконини бермоқда.

Ҳар қачонгидек бугунги байрамни ҳам муносиб тортиқлар билан кутиб олдик. Хавзадаги кўмир корхоналари орасида саккиз ойлик топшириқни биринчи бўлиб бажарганлигимиз ҳақида рапорт бердик. Барча кончиларнинг худди бир оила аъзоларидек аҳил ва иноқ меҳнат қилиши, ички резервлардан унумли фойдаланилаётгани туфайли 19 августдан бошлаб сентябрь ойи ҳисобига кўмир етказиб бераяпмиз. Йил бошидан бери планга қўшимча қазиб чиқарилган «қора олтин» миқдори деярли юз минг тоннани ташкил этди. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи ҳам зиёдаси билан адо этилди. У белгиланганидан 6,6 процент ортиб кетди. Бунга экскаваторлар қаровини яхшилаш, темир йўлларни мустаҳкам қуриш, транспортчилар билан яқин ҳамкорликда ишлаш туфайли эришилди. Тиниб-тинчимас рационализаторлар муносиб ҳисса қўшишди, бунга. Уларнинг ўнлаб таклифлари ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Бу меҳнатни енгиллаштириш, транспорт ишини яхшилашга, давлат маблағларини тежашга ёрдам бераяпти.

Кончиларимиз кўмир қазиб чиқаришни кўпайтириш билан бирга унинг таннархини камайтириш ҳақида ҳам қайғирмоқдалар. Ёқилғининг куллилиги анча камайтирилди. Сифатли кўмир қазиб чиқариш топшириқдагига қараганда ортди. Шулар эвазига юз минг сўмликка яқин давлат маблағи тежаб қолинди.

Участкалар ўртасида Шахтерлар куни шарафига бошланган мусобақада тўртинчи участка коллективи пешқадамлик қилди. Улар август ойининг 20 куни ичида пландагидан ташқари 6 минг тоннадан кўпроқ кўмирни вагонларга ортдилар. 16 минг 200 кубометр миқдорда тупроқ-шағал ишларини бажаришди. Биринчи участка коллективи ҳам жонбозлик кўрсатмоқда. Кунлик топшириқларига қўшимча юзлаб тонна кўмир қазиб чиқармоқда.

Ҳали олдимизда катта вазифалар турибди. Кўмир қазиб чиқаришни бутун чоралар билан кўпайтириб боришимиз керак. Республикамиз экономикасини юксалтириш, аҳолининг ёқилғига бўлган эҳтиёжини тўла қондириш манфаатлари шуни тақозо этмоқда. Шунинг учун ҳам биз барча резервларни ишга солиб меҳнат қиламиз. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги, доҳи Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг юз йиллиги шарафига мусобақани янада авж олдирамиз. Унинг оммавийлигига эришамиз. Бу эса, янгидан-янги ғалабаларга эришиш гаровидир.

Х. ХОЛМАТОВ,
кўмир разрезининг экскаватор машинисти.

Кўмир разрези Ўрта Осиёнинг энг йирик ёқилғи саноати корхонаси ҳисобланади. Унда кўмир — очиқ усул билан қазиб чиқарилмоқда. Қудратли экскаваторлар, транспортёрлар кончилар хизматида. Суратда: разрезда экскаватор билан вагонларга кўмир ортиш пайти.

М. Нуриддинов фотолари.

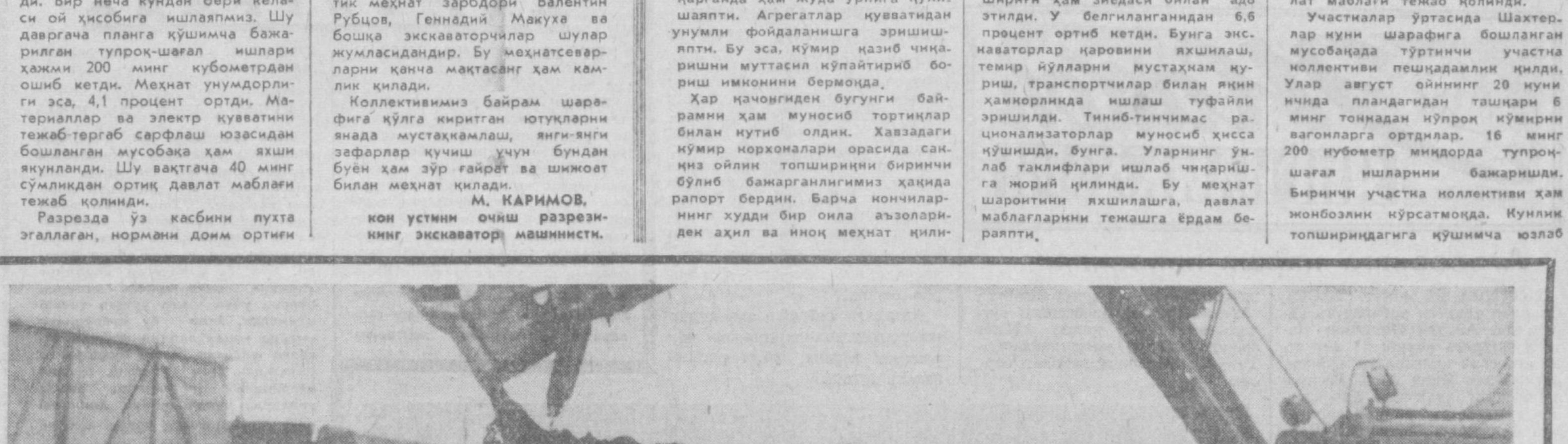

ҲАМКОРМИЗ

Кўмир, кон устини очиш разрезлари, шахтада қазиб чиқариладиган ёқилғини истеъмолчиларга ўз вақтида етказиб бериш асосан бизга боғлиқ. Конлардан қазиб олинган ёқилғини станцияга етказиб бериш бизнинг зиммага юклатилган.

Ана шуни яхши тушунган коллективимиз вагонлар оборотини тезлаштириш ва шу йўл билан кўмирчиларнинг унумли ишлашига ёрдам беришга алоҳида эътибор билан қараяпти. Поездлар ҳаракатини тезлаштириш имконини берадиган резервлар фойдаланишга интилмоқда. Шу туфайли ҳам кўмир ва тупроқ-шағал ташиш саккиз ойлик планини муддатидан илгари бажардик. Вагонлар оборотини тезлаштириш яхши натижалар берди. Шу ҳисобдан биз қўшимча 177 минг сўмлик фойда олдик. Биз бундан буён ҳам кончиларга транспорт хизмати кўрсатишни яхшилаймиз.

А. МИРЗАРАҲИМОВ,
юк ортиш транспорт бошқармаси электровоз машинисти.

РАҚАМЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

● Оҳангарон шахтёрлари ўз байрамларини муносиб кутиб олишди. Йил бошидан бери улар пландагига қўшимча юз минг тоннадан кўпроқ кўмир қазиб чиқаришди. Шу даврда меҳнат унумдорлиги 4,3 процент ортди.

● Кўмир қазиб чиқариш таннархини камайтириш, сифатини яхшилаш эвазига 517 минг сўмлик давлат маблағи тежаб қолинди.

● Кончиларнинг етти йиллик давомидаги баракали меҳнатлари муносиб тақдирланди. Шахтёрлар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилардан 55 киши СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ СССР орден ва медаллари билан мукофотланди.

● Кўпчилик кончилар ўзларининг меҳнат отпускаларини мамлакатимизнинг хушманзара ва табиати гўзал жойларидаги санаторийлар, дам олиш уйларида ўтказмоқдалар. Шу йилнинг етти ойи ичида 165 кончи санаторийларда, 152 киши дам олиш уйларида ҳордиқ чиқарди. 48 кончи бепул туристик путёвка билан саёҳат қилди. Шахтёрлар фарзандларидан 900 бола каникулда пионер лагерларида дам олишди.

ЎСМА БИЛАН БИТИЛГАН МАКТУБ

(«КАРВОНСАРОЙ БЕРК» НОМЛИ ҚИССАДАН)

— Аёл киши ўттизида ўтин бўларкан, Сухсурой,— деди остонадан юраймн-юрмайми деб кириб келган Мукаррамхон келинлардай сузилиб.

Бўздек ойдин кечада жўхори туяётган Сухсур келини тутга суяб қўйди-да овоз келган томонга ялт этиб қаради. Мукаррамхон айтган сўзининг мағзини чақмай кулимсираб қўяқолди. У кулганда кулгичлари бўртиб девзара гуручдай бир текис тишлари йилт-йилт қилиб кетарди.

— Ўттизга кирмай ўтин бўладиганга ўхшайман эгачи,— деди Сухсур аёлнинг елкасига қўл солиб кўришаркан.— Ўн еттига кирмасимдан на савдолар бошимга тушдия.— Сухсурнинг чаросдай кўзларида ёш томчилади.

— Куёв тўра кўринмайдиларми?

— Куёвингиз.— Сухсур сўзининг давомини айтолмай Мукаррамхонга илтижо билан қаради.

— Ҳа, аравасини от опқочиб от тагида қоптими,— сўради ясама энтикиш билан Мукаррамхон.

— Зиндонда эмишлар.— У ўкириб йиғлаб юборди. Яноқларига думалаб тушаётган ёш томчилари қизил гул баргига сингаётган шудрингга ўхшарди.

— Адойи тамом бўпти бечора.— Мукаррамхон супага омонатгина ўтириб олди.— Умидингни узавер. Амири Алмўмин зиндонидан шайтоннинг урғочиси ҳам қочиб кутилганмас. Сени эринг бўлса қўйдай юввош бир нарса. Кўпам қайғиравермa. Ўзингга қара. Ҳали совчилар оёғинг тагида келин саломда сочма тераётган болалардай уймалашиб қолишади.

Мукаррамхон Сухсурнинг рухсорига тикилиб турди-да:

— Кўз тегмасин, новдадайсан. Айтмоқчи юзингни гулнинг суви билан чайганмисан,— деб сўради ҳасад билан.

— Гулоб отлиққа йўғу менга йўл бўлсин.

— Дарвоқе, Сухсурой шариат паноҳимиз аркону-давлатимизга ўн беш нафар онаси ўпмаган қизлардан тортиқ қилмоқчи. Кўшиласанми.— У шер шакли ўйиб ишланган билак узугини кўз-кўз қилмоқчидай момиқ билакларидан айлантириб қўйди.— Буни амиримиз тортиқ қилганлар. Энг биринчи тузимни ўша киши кўрган. Сен ҳам.

Мукаррамнинг гапи оғзида қолди.

— Бу гапни бир айтдингиз, иккинчи айтманг. Амирингизни ҳам, валломатини ҳам ўша аравакаш Абдуллонинг тирноғига олмайман. Гапингизни биров эшитса нима деган одам бўласиз.

— Бо худо, одамлар суратига қараб баҳо беради. Гапингни ким ҳам инобатга олади.— У Сухсурнинг гапларини писанд қилмай яна сўз қотди.— Қози калонимиз сени ҳам кўз остларига олиб қўйганлар. Кеча отда кетаётганларида томда ғўзапоя олаётган экансан. Шамол туриб бошингга ташланган нимчанг кўтарилибди-ю, бир кўришда қотиб қоптилар. Қовуннинг яхшисини ит ейди. Шундай нозанин аравакашнинг хотиния, дейдилар.

Сухсурнинг қулоқларига ҳеч нарса кирмасди. У Абдуллони ўйларди.

... Обхона эшиги қия очилди. Кўпдан бери ёруғликни кўрмаган маҳбуслар кўршапалакдай кўзларини нурдан олиб қочишди. Зиндонбоннинг қўрс овози эшитилди:

— Абдуллобек сўроққа!

Ўз номини эшитган Абдуллонинг юраги сапчиб кетди. Жондан умидини узди. Қушбеги сўроғидан ҳеч ким омон қайтмасди.

— Бир бошга бир ўлим — Абдуллонинг кўнглини кўтармоқчи бўлди неча йиллардан бери бу зиндонда кўкрагини захга бериб ётган кекса бир маҳбус.

— Ёшгина жувонмарг бўлиб кетишим алам қилади-да, отахон.

— Ноумид шайтон. Ўлсанг ҳам шундай ўлки, рўзи маҳшарда юзинг қаро бўлмасин.

— Рост.— Абдулло муштумига тиралиб кучаниб ўрнидан турди.— Қайтмасам жаназамни ўқиб қўярсиз-а.

Маҳбуслар мускуллари таранг, бақувват йигитнинг орқасидан қараб қолишди.

— Йигитнинг аждари экан,— деди кимдир унинг орқасидан.

Қушбеги занжирбанд Абдуллога ўлжасига қараган қирғийдай кўз қирини ташлаб:

— Бек, лоақал қўлингиздаги занжирни узолмабсизу тахтни тўнтармоқни сизга ким қўйибди,— деди киноя билан.— Бўшатинг.— Буюрди у зиндонбонга.

Қушбеги Абдуллонинг қийилган қўлига қараб турди-да, ғазабини яшириш учун кулимсираб:

— Қўлингиз ғўзапояга ўхшайдия, деди кесатиқ қилиб.— Бу қўллар билан тахт уёқда турсин аравангизни гупчагини ҳам кўтаролмайсиз.

Қушбеги Абдуллонинг аравакашлигига таъна қилгани учун маҳбус унга ижирғаниб қараб қўйди-да:

— Гоҳо фил кўтаролмаганини от кўтаради,— деди зарда билан.

Бу сўз Қушбегининг суяк-суягидан ўтиб, кўзи шокосасидан чиқиб кетай деди. Қўллари титраб зиндонбонга бақирди:

— Йўқол!— тўрт девори чинни билан ишланган хонадан бу сўзнинг акс садоси бир неча сония қайтарилиб турди.

Зиндонбон қовоқдай калласини осилтирганча жиловланган отдай орқасига тисарилиб чиқди. Кутилмаганда Қушбеги мулойимлашди:

— Ҳаддингиздан ошманг. Қандай балоларга гирифтор бўлишингизни сезяпсизми?

— Мен бу ишга қўл урмасимданоқ ўлимимни бўйнимга олиб қўйганман.

— Ўлим ҳам ҳар хил бўлади. Сиз ит ўлимида ўласиз. Отнинг думига боғлаб Бухоро бозорларидан айлантириб ўтамиз. Кўринган киши сизга тош отади.

— Ихтиёрлари.

— Ахир бу ер Россия эмас.— Абдуллонинг бепарволигидан ғазабланди Қушбеги.— Бу ер Бухорои шариф. Ислом динининг қуввати. Иккинчи макка. Маккаимадинада инқилоб бўлмагандай бухороликларнинг етти пушти инқилоб кўрмайди. Бўлса шу пайтгача бўларди. Сиз буни мендан ҳам яхши билсангиз керак. Негаки мен таҳсил кўрган мадрасанинг тупроғини сиз ҳам ялагансиз. Бирдан Қушбеги бўшашди.— Йигитлик чоғимизда чумолидай иноқ эдик. Пешонангиз шўр экан, ковушингизни тўғрилаб қўйишди. Ўшанда ҳам қандайдир осий, дўзахи Муқанна ҳақида гапириб, осилиб кетишингизга сал қолганди. Осийлар учун у дунё ҳам, бу дунё ҳам дўзах. Хўп, Муқанна нима бўлган? Ўзини-ўзи ўтда куйдирган. Дўзахилиги шуда. Е сизни ҳам ўрик ўтинда куйдирайликми?— Қушбеги Абдуллога бақадек тикилиб қолди.

— Ўзингиз биласиз. Сиз менинг танамга ҳокимсиз. Фикримнинг эса ҳоқони йўқ. Истасангиз тиззангиздаги олмос қиличингизни қинидан чиқариб, шартта калламни олинг.

— Калланигиз минг тиллага тушганда.

— Қаранг-а, каллам минг тилла эканку мен бўлсам икки кунда бир товоқ атала ичиб юрибмана. — Абдулло Қушбегининг жиғига тегди. — Ўша айғоқчингизга айтсангиз шўба аъзоларини айтиб беради.

— Эплолмаяптида.

— Ҳа балли. Энди унинг тилини думғазасигача қўшиб суғуриб олишади.

Бу табаррук даргоҳда ҳароми сўзларни айтишга қандай журъат этдингиз?

— Мен фақат ҳароми сўз айтдим. Сиз эса неча йиллардан буён истаган ҳаромиликни қиляпсиз.

Қушбеги ортиқ чидайолмади. Тиззасидаги тўппончани қўлига олганда Абдулло кулиб:

— Давлат паноҳ ўқни исроф қилманг. Кураш катта бўлади. Регистонга чиқиб осақолинг, — деди ҳазиллашиб. Худди шу пайт инглиз разведкасининг Бухородаги айғоқчиси Келлер кириб келди. Қушбегининг қулоғига шивирлаб «10 минг тиллага тушганда ҳам қатл этилмасин. Бу ашаддий коммунист. Калласи бебаҳо. Бу орқали душман қўлидаги картани билиб олсак ана ўшанда банкага урамиз. Акс ҳолда худонинг ихтиёри билан Бухорони тарк этгудай бўлсак Фрунзенинг пойқадамига қурбонликка чавақлаб кетамиз»,— деди.

Ҳайрон бўлган Қушбеги, яна бир ўлимдан қолдинг, омадинг бор экан, деб тўппончасини атлас кўрпанинг қатига беркитди.

Абдулло қайтиб келганда зиндондагилар ағрайиб туришарди. Зиндонбон итқитгач бўйи бор қулаган маҳбус:

— Абдуллобек борми, — деб сўради хирилдоқ овоз билан.

— Ҳа, — жон ҳолатда унинг қўлтиғидан ушлаб турғизди Абдулло.

— Хотинингиз...

— Нима гап. — Абдуллонинг юраги сувдаги оқизоқдек сапчиб кетди.

— Ҳеч нарса. Мана бу сизга.— У бўйнидаги учбурчак тумор ичидан нималардир ёзилган юпқа қоғозни олди. Қоронғуда ҳеч нарсани англаб бўлмасди. Абдулло қандайдир даҳшатни олдиндан сезаётгандай дағ-дағ титрарди. Кимдир тимирскилаб охирги гугуртни чақди. Абдулло кўз нурини хатга тўкиб ўқийбошлади.

«Абдулло ака! Сизни кута-кута йўлчибиндек сарғайиб кетдим. Меҳрингиз шунчалар қаттиқмиди. Бағри тош деб ўйладим ўзимча. Кўз ёшларим гоҳо ёстиқни нам қиларди. Зиндонга тушганингизни кейинчалик эшитдим. Дил-дилдан ўтиниб сўрайман. Кечиринг боролмадим. Бошимни урмаган кавагим қолмади. Афсус, минг афсуски, сизни ўз ҳаётимнинг сўнгги дақиқаларида кўролмадим. Меҳр тўла кўзингизга бир тикилиб бу оламдан хайрлашмоқчидим. Иложим қанча. Ҳозиргина мени ҳарамга олиб келишди. Оқ гул баргидай покиза танамга ҳали амирнинг мозор тиканагидек чақир қўли теккани йўқ. Тегмайди ҳам. Унгача мен борманми, йўқманми худо билади. Рўпарамда катта тош ойна. Кўнглингизга келмасин-у, сулувликка сулув эканман. Сиз айтмоқчи, кўзларим қўшбулоқдек тиниқ. Қошим қалдирғочнинг қанотидек қайрилма, тимқора. Мулозима аёл, қошингизга ўсма қўйинг, дейди. Қўлимда бўйрачўпу сиз қулоғимга шивирлаган байтлар келди:

«Қошингга теккизмагил
қаламни,
Бир ҳарфила бузмагил
рақамни»

шу гаплар ҳаёлимга келдию, қўлимдаги бўйрачўп тушиб кетди. Тўнтарилган пиёлани кўтариб урдим. Толеимдек чил-чил синди. Мулозима овутмоқчи бўлди. Юзимни гулнинг суви билан чайишди. Агар рад этсанг тириклайин қудуққа тушасан, дейишди. Кошки бу сўзлар мени қўрқитса. Ўз номусимни сақлайолмай қиёмат куни юзи қаро бўлгандан кўра қудуқ тагида аждаҳога ем бўлсам минг марта яхшимасми.... Зиндондан омон-эсон чиқсангиз Бурхонидину Мукаррамхондан қасдимни оларсиз. Зиндондан тирик чиқмасангиз, сизни ҳам менинг қабрим ёнига қўйишсин. Оламда йўқ оқ ва қизил гул униб чиқади. На қилай пешонам шўр экан. Аммо мен умрим бўйи сиз билан ўтказган дамларимни ширин тушдай эслаб қоламан. Сув қадрига саҳро кезган етади. Сиз менинг ҳаётимда саҳродаги бир қултум тиниқ сувдек бўлдингиз. Айтадиган гапим кўп эди. Сиқилган ўсма тугаяпти. Хайр! Сухсур».

Абдулло шу даража қайғирганидан хатга тикилиб йиғлаяптими, ўйлаяптими билиб бўлмасди. Ҳайкалдек қотиб қолган эди.

Бироздан сўнг янги маҳбусни олиб келишгач:

— Бухорода нима гап, жўро?— сўрашди ундан.

— Одатдагидек, бугун бир аёлни қудуққа ташлашди.

— Нега?

— Амирнинг қулоғига симоб қуйган экан.

—Қойил. Ким экан у.

— Сухсур. Абдуллонинг хотини дейишди.

Етмиш дарра еганда ҳам индамаган Абдулло умрида биринчи марта инграб юборди.

Анвар ЭШОНОВ.

Ч Ў П О Н М А Н

Қир, адирлар, тоғлар ошган чўпонман,
Сўзга чечан эмасдирман кўпамман,
Аммо найим чалганимда қўй-қўзим,
Тек қолади тинглаганча ҳар сўзим.
Ер олисда, ахир қайга айтаман.
Севги сирим ёлғиз найга айтаман.
Най садоси майсаларни тебратар,
Най садоси тоғу-тошни титратар.
Етиб бормас фақат овул элимга.
Ларза солмас сенинггина дилингга.
Ҳафта-ойлаб сен бир келсанг яйловга.
Сўз тополмай қийналаман сийловга.
Мен ишқингда тоғ кезаман боқиб қўй.
Боқсанг дилим чоғ сезаман боқиб қўй.
Ўзгаради боқсам қадам босишинг,
Шошилтирар мени, сенинг шошишинг.
Узоқлардан сирли қиё боқишлар,
Юрагимга нотинч ором бағишлар.
Йил ўтади кўпаяди қўй-қўзим,
Йил ўтади кўпаймайман мен ўзим.
Сўзга йўқман, тинглай қол қиз найимни,
Билиб олсанг ўзинг зора майлимни!

САЙЕР.

ЭПИГРАММАЛАР

ЁҚАСАН

Дўст кўриниб, бошлиғингга
ёқасан,
Кийимига гўё кўчма ёқасан,
Парда қилиб ишончини ўзингга,
Зимдан унинг умрига ўт
ёқасан.

ТОРТИБСИЗ

Қошларни тердириб, куя
тортибсиз,
Бекуя дўстлардан ўзни
тортибсиз;
Кўрганин қилгандек қуш
уясида —
Аянгизга сиз ҳам айнан
тортибсиз.

ТОШ ОТАР

Гап терар у ҳар тешикка суқиб
бош —
Сенга кўзу менга бўлиб гўё
қош.
Менга сени, сенга мени
қоралаб,
Иккимизнинг орқамиздан отар
тош.

СЕЗСА ГАР

Ўзича ўзгадан кулади нодон—
Ўзини билиб дон, ўзгани
сомон.
Қадрин дарахтига урмасди
болта
Бўлишин сезса гар диллардан
гумдон.

Ямин ҚУРБОН.

БИЗНИНГ КАЛЕНДАРЬ

ИШЧИ РЕВОЛЮЦИОНЕР БАШОРАТИ

«Миллион-миллион ишчиларнинг забардаст қўли кўтарилажак ва солдатларнинг найзалари билан тўсиб турилган деспотизм зулмининг кули кўкларга совурилажак!» Бу оташин, зўр башорат қилиб айтилган сўзлар машҳур рус ишчи-революционери Петр Алексеевич Алексеевга тегишлидир. В. И. Ленин унинг бу сўзларини «рус ишчи-революционерининг буюк башорати» деб баҳолаган эди.

XIX асрнинг 60—70 йилларидаги революцион арбоблар орасида кўзга кўринган ўринни эгаллаган П. А. Алексеевнинг ҳалок этилганига бугун 75 йил тўлди.

Россия революцион ҳаракатининг қалдирғочларидан бири П. А. Алексеев 1849 йил 26 январда Смоленск губернасининг Новинск қишлоғида кўп фарзандли деҳқон оиласида дунёга келади. У ўн ёшидаёқ тирикчилик ғамида меҳнат қилишга мажбур бўлади. Камбағал деҳқон оиласидан чиққан Петр Москва ва Петербург тўқимачилик фабрикаларида ишлаб, ёшлигидаёқ капиталистик жабр-зулмни ўз бошидан кечиради. Тиришқоқ ва сабот-матонатли бола ўқитувчилар ёрдамисиз 16 ёшида саводини чиқаради.

1872 йилда Алексеев Петербургга келиб революцион народниклар билан танишади. У бу даврда Карл Маркснинг «Капитал», Карл Маркс ва Фридрих Энгельснинг «Коммунистик партия манифести» асарлари ва бошқа махфий сиёсий адабиётларни ўқиб чиқади. Булар ишчи синфий дунёқарашининг шаклланишига ёрдам беради. Шу билан бирга Алексеев агитация ишлари олиб боради, таъқиқланган китобларни ишчилар орасида тарқатади.

П. А. Алексеев 1875 йилда «Бутунроссия социал-революцион ташкилоти»ни тузишда, бу ташкилотнинг устав ва программасини ишлаб чиқишда қатнашади. У мазкур ташкилот составида марказий ишчи группасини тузади. Группага кирган ишчилар «сўз билан пропаганда қилиш» дан ташқари «амалий иш билан пропаганда қилиш» — стачкалар ўтказишни ҳам кўзда тутган эдилар.

1875 йил 4 апрелга ўтар кечаси П. А. Алексеев ташкилотнинг асосий ядроси билан биргаликда конспиратив квартирада қамоққа олинади. Турмада қарийб икки йил ётгач, уни «50 лар процесси» бўйича суд қиладилар. Революционерлар Алексеевдан судда нутқ сўзлашни илтимос қилганларида у шундай дейди: «Ишончларингиз учун раҳмат. Биз революционерлар учун Карл Маркс айтганидек, ўз қарашларимиз, ўз интилишларимизни бутун дунё олдида очиқ айтиш вақти келиб етди ва мен ўз нутқимда шундай қилишга ҳаракат этаман». Шундай қилиб, жасур революционер 1877 йил 10 мартда В. И. Ленин юксак баҳолаган машҳур тарихий нутқини сўзлайди. П. А. Алексеев ва француз ишчи революционери, Париж Коммунасининг машҳур арбоби Луи Варленнинг нутқларидан иборат «Икки нутқ» номли брошюра В. И. Лениннинг шахсий кутубхонасида бўларди. Ҳозир бу брошюра Москва Кремлида сақланмоқда.

Революционернинг нутқи ва биографияси «50 лар процесси» тамом бўлганидан кейин бир неча кун ўтгач, Петербургдаги яширин босмахонада кичик брошюра сифатида нашр этилади. Брошюра тексти орадан кўп ўтмай, Лондонда П. Лавров томонидан нашр этилган «Вперед» тўпламида, Женевада «Работник» ва «Набат» журналлари редакциялари томонидан нашр этилади. Шунингдек, бу ўткир сиёсий нутқни 1889 йилда Г. В. Плехановнинг «Меҳнатни озод қилиш» марксистик группаси Женевада босиб чиқаради. Плеханов унга ёзган сўз бошисида нутқнинг энг муҳим жойларини тушунтириб, самодержавиенинг муқаррар ҳалокатини олдиндан айтиб берган ҳақиқий ишчи-революционери П. А. Алексеевни характерлаб беради. Мазкур нутқ 1889—1893 йилларда К. Маркс, Ф. Энгельс, Н. Г. Чернишевский асарлари қаторида Петербург ишчи тўгаракларида ҳам ўрганилади.

Чор ҳукумати Алексеевдан шафқатсиз равишда қасос олади: у каторга ишларига ҳукм қилинади, кейинчалик Ёқутияга бадарға этилади. 1891 йил 16 августда бардошли революционер ҳалок этилади.

Рус ишчи-революционерининг башоратини амалга ошириб, социалистик жамият барпо этган ва ҳозирда коммунистик жамият қураётган совет кишилари Алексеевнинг номини ҳамиша ҳурмат билан тилга оладилар.

Совет—Туркия иқтисодий музокаралари

АНҚАРА, 26 август. ТАСС мухбири В. Попов хабар беради:

Бу ерда Совет — Туркия савдо-иқтисодий музокаралари бошланди. Туркия ҳукуматининг таклифига биноан, СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличев бошчилигида Туркияга келган Совет делегациясини 24 августда Туркия савдо министри вазифасини ижро этувчи давлат министри Жиҳод Билгихон қабул қилди. Суҳбат давомида СССР билан Туркия ўртасидаги савдо муносабатларини янада ривожлантириш имкониятлари ҳамда йўллари, шунингдек савдо-сотиққа тааллуқли ҳозирги масалалар кенг муҳокама қилинди.

СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличев 25 августда СССРнинг Туркиядаги элчиси А. А. Смирнов, Совет делегациясининг аъзолари билан биргаликда Туркия саноат министри Мехмет Тургут ва ташқи савдо министри Чаглиянгил ҳузурида бўлди.

Жиҳод Билгихон 24 август кечқуруи Н. С. Патоличев шарафига зиёфат берди. Зиёфатда ҳар иккала министр Совет — Туркия савдо-иқтисодий алоқаларининг кенгайтирилиши ҳар иккала мамлакат ўртасида яхши қўшничилик муносабатларини ривожлантиришга ёрдам беради, деб ишонч билдирдилар.

Жаҳон янгиликлари

Агрессияга қарши норозилик

ҚОҲИРА, 25 август. (ТАСС). Санодан олинган хабарларга қараганда, Англия Яманнинг Катава шаҳрига қарши 21 августда агрессия қилганлиги муносабати билан Яман Араб Республикасининг ҳукумати Хавфсизлик кенгашида қатъий норозилик билдириш тўғрисида Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги ўзининг доимий вакилига кўрсатма берган.

Ўша куни соат 21-45 минутда Англиянинг оккупация қилинган Арабистон жанубидаги қуролли кучлари шаҳарни ва шу шаҳар яқинидаги Яман ҳарбий постларини тўпга тутган эдилар. Шу сабабли Яман қуролли кучлари жавоб ўти очишга мажбур бўлган эдилар. Шаҳар ва Яман ҳарбий постларини ўққа тутиш бир соат давом қилган эди.

Яман ташқи ишлар министрлиги ўз элчилари бўлган мамлакатларнинг ҳукуматларига Англиянинг шу агрессияси тўғрисида маълум қилиб қўйиш ҳақида мазкур мамлакатлардаги ўз элчиларига ваколат берди.

ЖАНУБИЙ АРАБИСТОН ҲУКУМАТИНИНГ ҚАРОРИ

САНО. Жанубий Арабистон Федерацияси ҳукумати Яман билан қуруқликдаги чегарани ёпиб қўйиш ва Яманнинг Қизил денгиздаги портлари билан савдо операцияларини тақиқлаш тўғрисида қарор қабул қилди, деб хабар беради Сано радиоси. Жанубий Арабистон Федерацияси ҳукумати федерация территориясида яшовчи барча яманликларни мамлакатдан чиқариб юборишга ҳам қарор берди.

Адандаги сиёсий аҳволнинг кескинлашганлиги ана шу чораларни кўриш учун расмий баҳона бўлди.

Ҳиндистон пойтахти Деҳли. Суратда: парламент биносининг кўриниши. ТАСС фотохроникаси.

ПОКИСТОНДА ЗИЛЗИЛА

ЛОНДОН. Ғарбий Покистоннинг Дуки деган жойида қаттиқ ер қимирлади.

Шу билан мамлакатда шу ой ичида иккинчи марта ер қимирлади.

ҲАР ТЎҒРИДА

ЭНГ ТЕЗ ГАПИРАДИГАН ОДАМ

Яқинда ГФР да «жаҳондаги энг тез гапирадиган одам» номини олиш учун катта мусобақа бўлиб ўтди. Эссен шаҳрида яшовчи 62 яшар Петер Шпигель бу мусобақада ғолиб чиқди. У бир минутда бир мингга яқин бўғиндан ташкил топган сўзларни айтди. Шпигель гапираётган вақтда пластинка ҳаддан ташқари тез айлантириляпти деб ўйлаш мумкин. Шпигель мусобақага 14 кун тайёргарлик кўрди. Бу вақт ичида гапларини магнитофон лентасига ёзиб олиб, сўнгра ўзи эшитиб машқ қилган.

ШУНАҚА ПУЛ ҲАМ БОР

Тинч океандаги ЯП оролида (Каролина ороллари) муомаладаги пуллар дунёдаги энг катта пул ҳисобланади. Бу ерда пул тошдан ясалади. Тош танга ясаш учун қанча кўп меҳнат сарфланса ва у қанча катта бўлса, унинг қиммати ҳам шунча ортиқ бўлади. Бозорга борадиган одамнинг «ҳамён» олиб юриши осонроқ бўлсин учун танга ўртаси тешиб қўйилади. Агар бу пулларнинг «майда чақа» ларини арқонга ўтказиб юрсалар, катта пулларнинг ўртасидан ёғоч ўтказиб, йўлдан ғилдиратиб кетадилар. Баъзи ҳолларда пулни икки-уч кишилашиб ғилдиратишга тўғри келади. Чунки Яп оролида бойларнинг бир неча ўн килограмм келадиган пуллари ҳам бўлади.

(«ВОКРУГ СВЕТА»дан).

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

28 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 12.00 — Хайр боғчажон (кичкинтойлар учун). 12.30 — Китоб — дўстимиз (мактаб ўқувчилари учун).

13.00 дан — Москва кўрсатади (тажриба тариқасида).

Тошкент кўрсатади

Ўзбек тилида: 17.00 — Мультфильм (болалар учун). 17.25 — Дўстлар қучоғида (мактаб ўқувчилари учун). 17.45 — Телевизион янгиликлар. 18.00 — Утмиш сири (ҳужжатли фильм).

Рус тилида: 18.20 — Телевизион янгиликлар. 18.35 — Филиппини (фильм-концерт).

19.00 — Эртаги кун программаси.

Ўзбек тилида: 19.05 — Байрамингиз муборак, азиз шахтёрлар! 20.10 — Телевизион новеллалар. 20.50 — Эстрада концерти.

22.00 дан — Москва кўрсатади (тажриба тариқасида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.30 дан — Москва кўрсатади (тажриба тариқасида).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 28/VIII да Тошболта ошиқ, 29/VIII да Катта концерт.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Паспортсиз одам—САНЪАТ САРОЙИ, «ЎЗБЕКИСТОН», (кундуз ва кечқурун).

Оқ ҳабаш бўлсайдим—НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Тушки жазирама — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8-45 минут ва 10 ярмида)

Зўраки ботир — «ФЕСТИВАЛЬ», «КАФАНОВ» номли (кеч соат 8-45 минутда).

Прери кўчаси — КАФАНОВ номли (кеч соат 10 ярмида).

Оқ ҳабаш бўлсайдим — НАВОИЙ номли.

Кечирасиз, сизни ўлим кутади — 9 МАЙ номли.

Жазда фақат қизлар — «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч соат 10 ярмида).

Жардан сакраш — «УДАРНИК». Тоғ марши — ПУШКИН номли.

ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

29, 30 август кеч соат 7 да Совет Иттифоқи биринчилиги учун:

«Пахтакор» (Тошкент)—«Арарат» (Ереван) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

29/VIII да дублёр составлар, 30/VIII да асосий составлар ўйнайди.

ҲАМЗА НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

қирқ еттинчи

ТЕАТР МАВСУМИНИНГ ОЧИЛИШИ

2/IX да — Парвона.
3/IX да — Парвона.
4/IX да — Ой тутилган тунда.
6/IX да — Уғирланган умр
7/IX да — Қотил.
8/IX да — Гамлет.
9/IX да — Парвона.
10/IX да — Сарвқомат дилбарим.
11/IX да — Мирзо Улуғбек.

Спектакллар кеч соат 8 да бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

ЧИЛОНЗОР РАЙОН ПИШЧЕТОРГИГА

сотувчилар ва бухгалтерлар

КЕРАК

Шу ерда сотувчилар тайёрлайдиган

2 ОЙЛИК

КУРСГА

8-11-синф ҳажмида маълумотли, 16-22 ёшдаги йигит ва қизлар

ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Ўқувчилар стипендия билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Самарқанд дарвоза кўчаси, 101-уй, 85-мактаб биносида, кадрлар бўлими (32, 36-автобуснинг «Аптека» остановкаси).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Партия турмуши — В35811. Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — В33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050 Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Р. 06710. ИНДЕКС 64969. З. 1189.